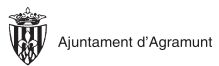

© Josep Guinovart, VEGAP, Lleida 2012.
Imatge: De Dallas a Nixon, 1969, Gasull Fotografia.

ACTIVITAT REALITZADA AMB LA COL-LABORACIÓ DE

HORARIS
Dijous i divendres de 10h a 13h.
Dissabte d'11h a 14h i de 17h a 19h.
Diumenge d'11h a 14h.

SERVEI EDUCATIU
L'Espai ofereix visites comentades amb tallers complementaris per als centres educatius

**INFORMACIÓ AMICS DE L'ESPAI GUINOVART I
CONCERTACIÓ DE VISITES EN GRUP**
Telèfon 973 39 09 04 - A/e: info@espai.guinovart.es

PATROCINA

Plaça del Mercat, s/n
25310 Agramunt

Tel | Fax: 973 39 09 04
espai.guinovart.es

Josep Guinovart: el compromís de l'art

1 juliol | 19 agost 2012
Agramunt (Lleida)

Josep Guinovart: el compromís de l'art

El compromís, l'únic compromís possible, és tenir consciència del món que ens envolta, exercir la crítica constant i aprofundir essencialment en el llenguatge; això farà possible la intemporalitat.

Josep Guinovart ¹

Per a Guinovart la vida és compromís, l'art és compromís i tots dos elements no poden separar-se l'un de l'altre; formen un tot indissoluble, del tot indestruïble. Per tant, destacar el concepte *compromís* en la seva trajectòria és subratllar al mateix temps el compromís de l'art com a motor de transformació de la nostra realitat. Guinovart concep l'artista com a figura transmissora que exerceix una visió crítica i lúcida d'allò que l'envolta, que pren una actitud davant la realitat i actua immers en allò que succeeix: planteja noves qüestions, assenyalava contradiccions i mostra les seves preocupacions, conscient que no té totes les respostes, només moltes preguntes a fer. El creador, per a Guinovart, no és coneixedor de la veritat absoluta, s'absté d'esdevenir cap salvador que proclami el seu credo des d'una torre d'ivori i s'allunya del missatge pamfletari excessivament dirigista, tot mostrant-se respectuós davant la maduresa de qui observa la seva obra.

Existeix en Guinovart un crit constant i ferm contra la injustícia que esdevé un veritable corrent de fons que no deixa mai d'aflorar en tot el seu treball. És ja visible en els inicis de la seva trajectòria, al final dels anys quaranta i durant la dècada dels cinquanta, a través de la representació d'escenes protagonitzades per personatges humils, que van des del món agrari fins als barris més marginals de la ciutat. Posteriorment, l'artista experimenta a través del llenguatge artístic, però mai no es desentendrà de la realitat; podríem dir que passarà de representar-la a incloure-la en la seva obra. El gest de lluita, de ràbia i la voluntat de trencament envers allò establert seran palesos de forma simbòlica en una sèrie d'obres no figuratives, en què manipula, crema, estripa i trenca el suport sobre el qual treballa, sigui fusta o paper.

La situació concreta de l'Estat espanyol el durà a voler fer més presents unes actituds de denúncia que se centraran en temes polítics i que es desenvoluparan durant tota la dècada dels seixanta, fins a arribar a obres com *De Dallas Nixon* (1969). Serà important la seva participació a *Estampa popular* (1965), així com la realització de tota una sèrie de peces, iniciades l'any 1967, que parteixen de la iconografia del *Guernica* de Picasso, «mirall dels maltractats de sempre», segons l'autor, com és el cas de *L'enterrament del Guernica II* (1982-1986).

En Guinovart aquest crit contra la injustícia no s'apagarà mai, restarà més o menys visible, però romandrà fins a arribar a altres peces més tardanes que reflectiran les problemàtiques polítiques i socials del moment: amb el *Retaule de Jerusalem* (2001) inicia una dècada de profunda lucidesa crítica en què parteix de conflictes concrets per superar-los a través de la llibertat creativa i, d'aquesta manera, convertir-los en símbols del dolor i el sense sentit contemporanis, com és el cas de la sèrie que porta per títol *El Pentàgon: Traïció a la geometria* (2003), inspirada en la Guerra de l'Iraq.

Tota la seva trajectòria esdevé una presa de consciència d'una coherència inqüestionable que, en definitiva, ens demostra que el mateix fet de dedicar-se a l'art esdevé, des d'un bon principi, tot un compromís, ja que ens situa al marge d'un món condicionat per l'eficiència i la productivitat. Immersos en aquest context, ens adonem que fer art, reflexionar-lo, gaudir-lo o transmetre'l es converteix en tota una declaració d'intencions, en una aposta arriscada a favor de la llibertat, de la mirada crítica i d'una creativitat que permeti la construcció de noves realitats.

Sílvia Muñoz d'Imbert
Historiadora i crítica d'art

¹ «Treball i vida o vida i treball», Guinovart. *Itinerari 1948-1988*, l'Hospitalet de Llobregat, Tecla Sala Centre Cultural Metropolità (novembre 1989-gener 1990), p. 12.

Josep Guinovart: el compromiso del arte

El compromiso, el único compromiso posible, es tener conciencia del mundo que nos rodea, ejercer la crítica constante y profundizar esencialmente en el lenguaje; ello hará posible la intemporalidad.

Josep Guinovart ¹

Para Guinovart la vida es compromiso, el arte es compromiso y ambos elementos no pueden separarse el uno del otro; forman un todo indisoluble, totalmente indistinguible. Por tanto, destacar el concepto *compromiso* en su trayectoria es subrayar al mismo tiempo el compromiso del arte como motor de transformación de nuestra realidad. Guinovart concibe al artista como figura transmisora que ejerce una visión crítica y lúcida de lo que le rodea, que adquiere una actitud ante la realidad y actúa inmerso en lo que sucede: plantea nuevas cuestiones, señala contradicciones y muestra sus preocupaciones, consciente de que no tiene todas las respuestas, solo muchas preguntas por hacer. El creador, para Guinovart, no es conocedor de la verdad absoluta, se abstiene de convertirse en un salvador que proclame su credo desde una torre de marfil y se aleja del mensaje pamfletario excesivamente dirigista, mostrándose respetuoso ante la madurez de quien observa su obra.

Existe en Guinovart un grito constante y firme contra la injusticia que se convierte en una verdadera corriente de fondo que jamás deja de aflorar en todo en su trabajo. Es ya visible en los inicios de su trayectoria, a finales de los años cuarenta y durante la década de los cincuenta, a través de la representación de escenas protagonizadas por personajes humildes, que van desde el mundo agrícola hasta los barrios más marginales de la ciudad. Posteriormente, el artista experimenta a través del lenguaje artístico, pero jamás se desentenderá de la realidad; podríamos decir que pasará de representarla a incluirla en su obra. El gesto de lucha, de rabia y la voluntad de quebrantamiento respecto a lo establecido se harán patentes de forma simbólica en una serie de obras no figurativas, en que manipula, quema, rasga y rompe el soporte sobre el que trabaja, ya sea madera o papel.

La situación concreta del Estado español le llevará a querer hacer más presentes unas actitudes de denuncia que se centrarán en temas políticos y que se desarrollarán durante toda la década de los sesenta, hasta llegar a obras como *De Dallas Nixon* (1969). Será importante su participación en *Estampa popular* (1965), así como la realización de toda una serie de piezas, iniciadas en 1967, que parten de la iconografía del *Guernica* de Picasso, «espejo de los maltratados de siempre», según el autor, como *L'enterrament del Guernica II* (1982-1986).

En Guinovart este grito contra la injusticia no se apagará nunca, quedará más o menos visible, pero permanecerá hasta llegar a otras piezas más tardías que reflejarán las problemáticas políticas y sociales del momento: con el *Retaule de Jerusalem* (2001) inicia una dècada de profunda lucidez crítica en que parte de conflictos concretos para superarlos a través de la libertad creativa y, de este modo, convertirlos en símbolos del dolor y el sinsentido contemporáneos, como la serie que lleva por título *El Pentàgon: Traïció a la geometria* (2003), inspirada en la Guerra de Irak.

Toda su trayectoria se convierte en una toma de conciencia de una coherencia inquestionable que, en definitiva, nos demuestra que el propio hecho de dedicarse al arte se convierte, desde el principio, en todo un compromiso, ya que nos sitúa al margen de un mundo condicionado por la eficiencia y la productividad. Inmersos en este contexto, nos damos cuenta de que hacer arte, reflexionarlo, disfrutarlo o transmitirlo se convierte en toda una declaración de intenciones, en una apuesta arriesgada a favor de la libertad, de la mirada crítica y de una creatividad que permita la construcción de nuevas realidades.

Sílvia Muñoz d'Imbert
Historiadora y crítica de arte

¹ «Treball i vida o vida i treball», Guinovart. *Itinerari 1948-1988*, Hospitalet de Llobregat, Tecla Sala Centre Cultural Metropolità (noviembre 1989-enero 1990), p. 12.

ESPAI
GUINOVART
AGRAMUNT
L'URGELL LLEIDA

La Fundació Privada Espai Guinovart d'Agramunt es complau a convidar-vos a l'exposició

Josep Guinovart: el compromís de l'art

La inauguració de l'exposició tindrà lloc el diumenge dia 1 de juliol a les 12.30 h.

L'exposició romandrà oberta de l'1 de juliol al 19 d'agost de 2012.

Properes exposicions

Més enllà de la terra: el transcendent en l'obra de Guinovart
(setembre 2012)

Agramunt a Guinovart (2007-2012)
(desembre 2012)